Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Prasoznawstwo, PG_00168107		
Kierunek studiów	Historia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	II stopnia	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	2	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii -> Zakład Historii XIX wieku		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Michalina Petelska	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	prof. dr hab. Krzysztof Lewalski dr Michalina Petelska	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50

Cel przedmiotu	
	Zapoznanie studentów z elementami prasoznawstwa, z historią prasy polskiej na tle historii prasy Europy i innych regionów świata oraz z historią prasy regionalnej Pomorza. Kształcenie umiejętności korzystania z baz danych online udostępniających prasę oraz wykorzystania prasy jako źródła historycznego (pogłębiona krytyka źródłoznawcza prasy).

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[HISTMU2_W01] Posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu historii prowadzącą do specjalizacji w wybranych obszarach badań historycznych	K2H_W01 Posiada pogłębioną, rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu historii prowadzącą do specjalizacji w obszarze badań prasoznawczych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HISTMU2_U01] Posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych pozwalające formułować i innowacyjnie rozwiązywać złożone i nietypowe problemy	K2H_U01 Posiada pogłębione umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych pozwalające formułować i innowacyjnie rozwiązywać złożone i nietypowe problemy, szczególnie dotyczące wykorzystania prasy jako źródła historycznego.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[HISTMU2_W05] Ma pogłębioną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie krytyki, analizę i interpretację różnorodnych źródeł wykorzystywanych w badaniach historycznych	K2H_W05 Ma pogłębioną wiedzę pozwalającą na przeprowadzenie krytyki, analizę i interpretację źródeł wykorzystywanych w badaniach prasoznawczych.	[SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[HISTMU2_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K2H_K02 Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów z zakresu prasoznawstwa w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.	[SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[HISTMU2_U02] Dobiera świadomie metody i narzędzia badawcze właściwe dla wybranej dziedziny historii, pozwalające na rozwiązywanie różnorodnych zadań i problemów	K2H_U02 Dobiera świadomie metody i narzędzia badawcze właściwe dla badań prasoznawczych, pozwalające na rozwiązywanie różnorodnych zadań i problemów.	[SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[HISTMU2_W02] Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań wybranych dziedzin historii, takich jak historia polityczna, społeczna, gospodarcza, kultury, regionu, rodziny, gender history itp	K2H_W02 Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań wybranych dziedzin historii, takich jak prasoznawstwo.	[SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport

Treści przedmiotu	1. Prasoznawstwo a historia prasy; medioznawstwo. 2. Agencje prasowe: polskie i światowe, historia i współczesność; koncerny medialne; systemy medialne wybranych państw i regionów. 3. Prasa regionalna, lokalna i sublokalna. 4. Prasa jako źródło historyczne. 5. Prasa jako źródło do dziejów Pomorza. 6. Historia prasy ziem polskich. 7. Historia prasy polskiej wydawanej na emigracji. 8. Historia prasy Europy i innych regionów świata - wybrane zagadnienia. 9. Bazy danych online udostępniające historyczną prasę zdigitalizowaną. 10. Współczesna prasa online. 11. Inne media: od historii radia po serwisy internetowe; "nowe media", komunikacja społeczna i public relations. 12. Fotografia prasowa: historia, współczesność, fotografia prasowa jako źródło historyczne. Uwagi: sposoby i kryteria oceniania na zajęciach dr Petelskiej: obecność 10% oceny końcowej przygotowanie i udział w zajęciach 10% oceny końcowej kolokwium 80% oceny końcowej (51% próg zaliczeniowy kolokwium)
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak wymagań wstępnych i dodatkowych
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
prezentacja	51.0%	50.0%
pisemny test	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Teksty źródłowe: prasa XIX-XX wieku dostępna w bibliotekach cyfrowych. Nagrania źródłowe: z archiwum Polskiego Radia. Źródła ikonograficzne - fotografia prasowa: m. in. archiwum "Ilustrowanego Kuriera Codziennego" w zbiorach Narodowego Archiwum Cyfrowego. Wybrane artykuły z następujących czasopism: "Zeszyty Prasoznawcze", "Studia Medioznawcze", "Rocznik Historii Prasy Polskiej". Komorowski A., Media za granicą: agencje prasowe, dzienniki i tygodniki, [w:] Dziennikarstwo i świat mediów, Kraków 2004, s. 235-252. Łojek J., Myśliński J., Władyka W., Dzieje prasy polskiej, Warszawa 1988. Nowak-Mitura E., Początki fotografii w prasie polskiej: "Tygodnik Ilustrowany" 1859-1900, Warszawa 2015. Nowe media a media tradycyjne: prasa, reklama, internet, pod red. M. Jezińskiego, Toruń 2009. Piasecka-Strzelec R., Polskie agencje prasowe w rozwoju historycznym: kontekst polityczny, ewolucja modelu oraz techniki przekazu informacji, Kraków 2019. Prasa gdańska na przestrzeni wieków, pod red. M. Andrzejewskiego, Gdańsk 1999. Romanow A., Prasa jako źródło do dziejów Pomorza XIX w., [w:] Prasa regionalna jako źródło do badań historycznych okresu XIX i XX wieku, pod red. J. Nowosielskiej-Sobel, G. Staucholda, T. Ślepowrońskiego, Wrocław 2011, s. 11-17. Wolny-Zmorzyński K., Fotografia dziennikarska: teoria, praktyka, prawo, Warszawa 2011.
	Uzupełniająca lista lektur	Prasa polska w latach 1661-1864, Warszawa 1976. Prasa polska w latach 1864-1918, Warszawa 1976. Prasa polska w latach 1918-1939, Warszawa 1980. Romanow A., Prasa polska w Wolnym Mieście Gdańsku (1920-1939), Gdańsk 1979. Studia z dziejów trójjęzycznej prasy żydowskiej na ziemiach polskich (XIX - XX w.), red. J. Nalewajko-Kulikov, Warszawa 2012. Wolny-Zmorzyński K., Fotograficzne gatunki dziennikarskie, Warszawa 2007.
	Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	1. Czy możliwe jest funkcjonowanie mediów bez reklamy? 2. Obowiązki państwa w dziedzinie przekazu audiowizualnego oraz sposób ich realizacji. 3. Cechy dobrego dziennikarza w dobie "nowych mediów" - umiejętności zawodowe i pozazawodowe. 4. Wybitni polscy prasoznawcy XX w. i ich rozumienie specyfiki i fenomenu prasoznawstwa.
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.